

گویچه قلعه مراغه با قدمت سه هزار ساله گویای هنر حجاری اورارتویان

گویچه قلعه مراغه کهن یادگاری از هزاره اول قبل از میلاد مسیح، گویای هنر حجاری اورارتویان ایران زمین و فرهنگی به وسعت سه هزار ساله که در بلندای کوهی به همین نام آرمیده است.

آثار باستانی به یادگار مانده از دوران کهن، نمایی از فرهنگ و تمدن گذشته هر کشور برای نسل های حاضر و آینده است تا با بررسی و مطالعه این آثار به فرهنگ ها و آیین های نسل های گذشته خود پی ببرند.

در کوه های روستای گویچه قلعه مراغه ای حجاری شده از سنگ وجود دارد که احتمال می رود علت نام گذاری آن از سنگ های طبیعی سبز مایل به آبی رنگ در ضلع شمالی قلعه گرفته شده باشد.

این قلعه دارای بخش های مختلفی بوده که در زمان های کهن احتمال می رود بیشترین کاربرد آن بعد از دوران اورارتویان به عنوان یک دژ دفاعی و نظامی استفاده می شده است.

این قلعه در ضلع شرقی ارتفاعات کوه های گویچه قلعه واقع شده و دارای صخره های طبیعی بوده و از نادرترین قلعه های تاریخی آذربایجان شرقی با معماری صخره ای محسوب می شود.

گویچه قلعه کاملا در دل کوه حجاری شده بطوری که محوطه آن تماما بر روی صفحه ای از سنگ قرار گرفته و دارای قسمت های مختلف شامل آب انبار، راه پله های دسترسی، سکوهایی اقامت دخمه و تالار اصلی بوده و هم اکنون هم این بخش ها قابل رویت است.

از ویژگی های منحصر به فرد این قلعه مورد استفاده قرار گرفتن آن در دوران مختلف تاریخ به ویژه دوره میانی اسلامی بوده که در این دوران ابنیه و متعلقاتی نیز به آن اضافه شده و گورستان مربوط به دوره سلجوقی واقع در ضلع جنوب شرقی قلعه از جمله ابنیه های اضافه شده بعد از احداث این قلعه است.

این قلعه دارای طبقات مختلف به شکل سکو بوده که به صورت طبقات سنگی از صخره های خود قلعه حجاری شده و 30 پله 30 سانتی متری آن نیز توسط حجاران آن زمان از صخره های خود قلعه برای اتصال و دسترسی به طبقات فوقانی دارای شیب های تند، حجاری شده است.

زاویه تالار قلعه حالت قوسی مانند و سقف آن به صورت مسطح بوده و در گوشه ضلع شمالی آن یک روشنایی به ابعاد 90 در 70 سانتی متر ایجاد شده و احتمال می رود به عنوان نورگیر از آن استفاده می شد.

در آثار باقیمانده قسمت های مختلف قلعه، سوراخ هایی در ورودی اتاقک ها و محل های مختلف وجود دارد که به عنوان پاشنه در، سمت بالای قرنیز کار شده در بیرون و درون ورودی دیده می شود.

گویچه قلعه دارای سکوهایی در بیرون قلعه و مشرف به مناظر اطراف و چشم انداز طبیعی بوده و چشم هر بیننده ای را به خود جلب می کند.

این قلعه آب انبار بسیار زیبایی را در دل خود از صخره های حجاری شده جاداده و برای ذخیره آب مورد نیاز به کار می رفته و هم اکنون نیز در داخل آن آب ذخیره می شود.

این آب انبار از دو قسمت تشکیل شده که اولین محوطه آن به ابعاد 100 در 150 سانتی متر بوده و از یک ورودی دیگر 70 در 100 سانتی متری به صورت طاق مانند می توان به داخل آن وارد شد.

این آب انبار بصورت ماهرانه ای در دل صخره ای در ابعاد چهار در شش متر با سقف قوسی مانند حجاری شده و در ضلع شمالی تالار

قلعه قرار گرفته است.

طاق نماي موجود در داخل آب انبار اهميت و زيبايي آن را چند برابر کرده و به جرات مي توان گفت يکي از زيباترين آب انبارهاي آذربايجان شرقي محسوب مي شود.

به گفته ي مدير کل اداره ميراث فرهنگي ، گردشگري و صنايع دستي آذربايجان شرقي، در گويجه قلعه فعلا آثار خطي مشاهده نشده و اين قلعه بعد از دوران اورارتويي در ساير ادوار تاريخ بويژه در قرون مياني اسلامي مورد استفاده قرار مي گرفت.

تراب محمدي، مي گويد: در دوره ميانه اسلامي الحاقاتي از جمله سکونتگاه ها ، جاينگاه سربازان و گورستان ها به بناي اصلي قلعه اضافه شده است.

قلعه تاريخي گويجه قلعه در 45 كيلومتری جنوب شرقي مراغه و در دهستان قوري چاي بخش سراجوي اين شهرستان واقع شده و در سال 1382 به شماره 10471 در فهرست آثار ملي به ثبت رسیده است.

شهرستان مراغه با حدود 570 اثر تاريخي و تپه هاي شناسايي شده جزو 10 شهر داراي بافت غني تاريخي و فرهنگي در کشور محسوب مي شود که حدود 200 اثر تاريخي اين شهرستان در فهرست آثار ملي به ثبت رسیده است.

اين شهرستان با 250 هزار نفر جمعيت در 147 كيلومتری جنوب تبريز مرکز آذربايجان شرقي واقع است.